

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS

1980. GADA 29. MARTA

Nr. 73 (5767)

21.

JŪNUS

OTRDIENA

1988. GADS

Maksā 3 kap.

Mans priekšlikums konferencei

Par atklātumu un demokrātiju

Šodien lasītāju uzmanībai vēlreiz piedāvājam komunistu un bezpartijisku priekšlikumus, kurus viņi izteica atklātajās partijas sapulcēs, apspriežot PSKP Centrālās Komitejas tēzes PSKP XIX Vissavienības konferencei.

Atklātībā jādara zināmas PSKP Centrālās Komitejas Politbiroja locekļu runas Politbiroja sēdēs, Centrālās Komitejas plēnumos, dažādās saņāksmēs, lai sabiedrībai būtu priekšķsts, kādu pozīciju leņem viens vai otrs partijas un valsts līderis, lai sabiedrība, atbalstot vai noraidot viņa platformu, tādējādi piešķirts valsts pārvaldišanā.

I. Derjagins, komjaunatnes rajona komitejas organizatoriskās nodalas vadītāja vietnieks

Stingri jānorobežo partijas, saimniecisko un arodbiedrības orgānu funkcijas. Patlaban daudzas arodbiedrības komitejas funkcijas ir analogas darba kolektīva funkcijām.

R. Lazdāne, Preiļu 21. PMK partijas pirmorganizācijas sekretāre

Organizācijās, iestādēs, uzņēmumos un saimniecībās jābūt vadiņu vietniekiem politiskās audzināšanas darbā. Par tiem jāiecel ievēlētie partijas pirmorganizāciju sekretāri. Turklat par 50 procentiem jāsamazina partijas rajonu komiteju, komjaunatnes rajonu komitejū, rajonu izpildkomiteju un agro-rūpniecisko apvienību aparatā.

V. Gorniks, «Lauktēhnikas» rajona apvienības civilās aizsardzības štāba priekšnieks

Partijas rajonu komiteju aparatū šatos jāstatīj komitejas sekretāri, vispārējās nodalas un partijas uzskaites sektora darbinieki, kā arī tehniskie darbinieki. Nodalu vadiņi un instruktori jāizraugs no partijas rajonā komitejas locekļu vidus, un vieniem jāstrādā uz sabiedriskiem pamatiem (rajonos, kur nav vairāk par 3 000 komunistu). Jāatsakās no partijas rajonu un pilsētu komiteju pirmo sekretāru ievēlēšanas par republiku Augstāko Padomju deputātiem.

G. Mihejevs, raiona iekšlietu daļas priekšnieka vietnieks politiskajā darbā

Ja vietējās padomes lēmums nav pretrunā ar pastāvošajiem likumiem, tam jāklūst par likumu attiecīgās padomes teritorijā, un to nedrīkst atcelt augstākstāvoši orgāni. Vietējās padomes budžets jāveido no tās teritorijā esošo uzņēmumu un organizāciju iemaksām.

L. Saleniece, Galēnu ciema izpildkomitejas priekšsēdētāja

Noteikt, ka vietējo padomju deputātu pilnvaru laiks ir

pieci gadi. Deputātu biežā mainība pazemināma vietējās padomes darba efektivitāti.

N. Ivbule, Preiļu ciema izpildkomitejas priekšsēdētāja

Konsekventi jāievēro lenīniskās nacionālās politikas principi. Ierosinu veikt pasākumus, lai tālāk attīstītu padomju federāciju vienota tautsaimniecības kompleksa ietvaros, pamatojoties uz saimnieciskā aprēķina attiecībām. Nepieciešams izstrādāt un ieviest noteikumus par nacionālās valodas lietošanu savienotajās republikās, kā arī sistēmu, kura kontrolētu šo noteikumu ievērošanu un paredzētu atbildību par to pārkāpšanu.

J. Lasmans, Līvānu stikla fabrikas vecākais meistars

Jānosaka katras republikas tiesības budžeta līdzekļu tautas patēriņa preču un pārtikas produktu sadalē, uzņēmumu celtniecībā.

M. Birzāka, Preiļu 21. PMK inženiere

Darba kolektīviem jāpielik tiesības pašiem izlemt, kādas sabiedriskās organizācijas tiem ir nepieciešamas (DOSAAF organizācija, Glābšanas biedrības uz ūdeni organizācija utt.).

A. Kokina, Vārkavas vidusskolas skolotāja

Ievērojami jāpaaugstina latviešu valodas mācīšanas līmenis skolās ar krievu mācībalodu. Ierosinu 8. — 10. klasēs ieviest eksāmenu latviešu valodā.

L. Markelova, Lenīna kolhoza cīltslietu zootehnike

Atbalstu priekšlikumu saņemot PSKP biedru sabiedriski politisko atestāciju. Pirmām kārtām mums jāatbrivojās no dažādiem birokrātiem, kuri sēž partijas rajonu komiteju un citu partijas orgānu anarātos līdz pat PSKP Centrālajai Komitejai.

O. Rubnovskis, Līvānu PMK priekšnieks

Komunistu atestācija rūpīgi jāpārdomā, jānosaka tās formas un metodes. Atestāciju manuprāt, var uzsākt ne agrāk kā 1.5 — 2 gadus pēc konferencēs.

I. Snīkers, Līvānu stikla fabrikas partijas pirmorganizācijas sekretārs

LOPBARIBAS SAGATAVOŠANA — VISU RŪPE

Lenīna kolhozā centīgi gatavo skābslienu (jau sarūpēta ceturtā dala vajadzīgā daudzuma), liek arī skābarību. Līdz šim labāk veicīties saimniecības 1. ražošanas iecirkna laudīm.

Attēlā (pa kreisi) redzam agregātu E-280 prasmīgos mašīnistus Valēriju Sunepu (no kreisās) un Albertu Sparānu; attēlā pa labi — pieredzējušais šoferis Stanislavs Vaivods (no labās), kuram jau 26 gadu darba stāžs, sarunā ar Juri Kivlenieku, kurš nesen atgriezās no dienesta Padomju Armijas rindās.

J. SILICKA foto

Pārskats

par lopbarības sagatavošanas gaitu rajona saimniecībās līdz 20. jūnijam (pēc rajona agrorūpniecīkās apvienības dispečerdienesta ziņām)

Saimniecība	Sagatavots lopbarības vienības (procēntos ne plāna)	Sagatavots (procēntos)		Vieta un saimniecība	Sagatavots zāles lopbarības (proc.)
	sīliens	skābsliens			
«Sarkanā ausma»	39	13	59	1. Rīts	26
«Rīts»	27	3	32	2. «Sarkanā ausma»	21
«Sīlukalns»	23	3	25	3. «Dubna»	17
«Dubna»	17	3	31	4. «Nākotne»	17
«Nākotne»	17	—	43	5. «Sīlukalns»	16
«Krasnij Oktjabrj»	15	14	13	6. Dzeržinska	13
Rudzātu p. s.	15	4	22	7. Oškalna	12
K. Marks	15	3	15	8. M. Gorkija	11
Raiņa	15	1	25	9. Rudzātu p. s.	11
Oškalna	13	13	23	10. «Krasnij Oktjabrj»	10
Dzeržinska	13	4	38	11. Suvorova	9
Lenīna	12	—	22	12. K. Marks	9
M. Gorkija	11	11	19	13. Raiņa	9
«Vārkava»	11	11	—	14. Aglonas p. s.	9
Kirova	11	4	16	15. Lenīna	8
Aglonas p. s.	10	1	11	16. Kirova	7
Suvorova	9	4	19	17. «Zelta vārpa»	5
«Zelta vārpa»	5	—	8	18. «Vārkava»	3
Rušonas p. s.	1	2	—	19. Rušonas p. s.	1
«Dzintars»	—	—	—	20. «Dzintars»	—
RAJONA	14	5	19		

SOCIALISTISKAS SACENSIBAS REZULTĀTI LOPBARIBAS SAGATAVOŠANA (no 13. līdz 20. jūnijam)

Klubs „SALANGA“? Noteikti būs!

Nesen laikrakstā minējām, ka rajonā dzīvo 49 karavīri internacionālisti. Sobrid viņu skaits jau tuvojas 60. Visi ir Afganistānā dienējušie puiķi, kurus, blakus visam citam patlabanu nodarbināti arī doma — būs vai nebūs klubis «Salanga»? Galvenās — kāds tas būs? Ne jau «uz papīra» tam jāpāstāv, bet patiesi jādarbojas. Ar pašu spēkiem un iniciatīvu tas jāuztur.

Karavīru internacionālistu klubu darbību jau sākumā bija paredzēts veikt divās zonās — Līvānu un Preiļu. Tā ērtāk pulcēties un darboties gan līvāniešiem, gan preiļiešiem, gan puišiem, kuri dzīvo laukos abu pilsetu tuvumā.

Līvānieši izrādījās aizrautīgāki, patstāvīgāki. Divas pēdējās tikšanās — nupat jūnijā — var uzskatīt par pamatu jaundibinātajam Līvānu zonas klubam «Salanga».

Ievēlēta klubu padome. Tajā ir Aleksandrs Volobujevs no Jēkabpils ūdens fabrikas «Asote» Līvānu filiāles, Aleksandrs Vladimirovs no Līvānu stikla fabrikas un Felikss Aļehno no kolhoza «Rīts».

Apspriesti pirmie darbības virzieni. Apsvērti iespējamie kluba pastāvīgās apmešanās vietas varianti. Kad sava jums vairs galvas, vienkāršāk būs gan satikties, gan organizēt iecerētos pasākumus.

S. JOKSTE

Apbalvojums mātei

Pamatojoties uz PSRS Augstākās Padomes Prezidijs 1944. gada 18. augusta dekrētu, Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs PSRS Augstākās Padomes Prezidijs vārdā apbalvojis daudzērnu mātes.

Preiļu rajonā ar pirmās pakāpes «Mātes medaļu» apbalvota Brīnišlava Jāzepa m. Puncule, strādniece.

Lietderīga domu apmaiņa

Mūsu rajonā viesojās Stučkas rajona brīvpārtīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju priekšsēdētāji un citi atturīgas dzīvesveida aizstāvji. Stučkas rajona delegāciju interesēja, kā strādā mūsu aktīvisti, kādas problēmas sastopamas iekšā. Kā tās risina? Viesi atzinīgi novērtēja Līvānu atturības klubā «Gaisma» bērnu sekcijas darbību, interesējās par rajona komjaunatnes organizācijas loģu veselīga dzīvesveida propagāndā starp pusaudžiem un jauniešiem.

Par to, kā strādā rajona atturības veicināšanas biedrības aktīvis, stāstīja klubā «Gaisma» vadītājs Andrejs Naglis, biedrības prezidijs locekļi Valentina Gudjevska, komjaunatnes rajona komitejas organizatoriskās nodalas vadītāja vietnieks Igors Derjagins.

Savukārt mēs uzzinājām, kā darbojas Stučkas rajona atturīga dzīvesveida popularizētāji.

Jasmuižas muzēja vadītāja Baiba Ducmane ciemiņiem pastāstīja par J. Raiņa Jasmuižā pavadītajiem dzīves un darba gadiem. Viri iepavinas arī ar Latgales keramiku.

J. EIDUKA.
rajona brīvpārtīgās atturības veicināšanas biedrības padomes atbildīgā sekretāre

par internacionālistu nepiedzimst

veidojas apzināta nepieciešamība būt komjaunatnes rindās.

Pirms plēnuma anketējām vispārizglītojošo un profesionālo tehnisko skolu 500 komjauniešus. Anketās bija jautājums «Vai jūsu vecāki palīdzēja gatavoties ieštajai komjaunatnē?» Tikai mazāk nekā ceturtā daļa aptaujāto uz to atbildēja apstiprinoši. Domāju, ka tās ir pirmas solis uz komjaunatnes autoritātes graušanu, jo zūd pēctecība, zūd tīcība. Satrauc arī atbildes uz jautājumu «Vai jūsu komjaunatnes organizācija ir saņēmusi kādus konkrētus uzdevumus no partijas pirmorganizācijas, arodbiedrības organizācijas, cieņa padomes?» Visi gandrīz simtprocents atbildēja: «Nē». Bet nevar taču prasīt rezultātu, ja nav paša darba uzdevuma.

Mēs visu laiku esam runājuši par internacionālismu un patriotismu tikai vispār. Proti — par visas Dzimtenes mīlestību, taču atrauti no konkrētas mājas, sētas, pilsētas. Varbūt nav jācīnās par Dzimtenes mīlestības ieaudzināšanu jaunatnē vispār, bet gan jājauj tai izpausties, sakopjot mūsu mājas, pilsētas, atbalstot jaunatnes intereses ekoloģisko problēmu risināšanā, dabas pieminekļu sakopšanā.

Pagājušajā gadā organizējām talku Preiļu parkā — veco muižas stāļu sakopšanai. Tieši jaunatnei atbalstīja talkas organizēšanu, bet pilsētas iedzīvotāji palika vienaldzīgi, lai gan bija reklāma un aicinājumi. Varbūt šogad talkas iziesim kopā ar bēriem? Strādājot kopā ar mūms, viņi jutīs atbildību. Un šī atbildība nebūs šķirama no patriotisma jūtām, jo dzījas jūtas var ieaudzināt arī mazos darbos. Nevar taču gaidīt, kā teica Imants Ziedonis, kad atnāks tas Jānis un iedzis mietu grīdā...

Negribu iestī piekriti pirms plēnuma publicētajās referātā tēzēs izteiktajai domai, ka komjaunatnes rajona komitejas darba stilā dominē tradicionālās formas. Sodien diezgan grūti pateikt, kurās ir jaunas un kuras vecas formas. Pamatīgi iesaknojušās ir tikai dažas komjaunatnes iniciatīvas — studentu ceļnieku vienības, LOTOS vienības. Pārējās mainās līdz ar laiku.

M. MIHAJOVS,
rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja
vietnieks

Ilgus gadus mums mācīja, ka nacionālais jautājums mūsu valstī atrisināts, ka notikusi pilnīga nācīja saplūšana, ka izveidojusies jauna cilvēku kopība — padomju tauta un starpnacionālajās attiecībās nekādu problēmu nav. Taču šīs problēmas (pretēji oficiālajiem apgalvojumiem) krājās un sāka izpausties. Tagad tās mums nākas pārvarēt.

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja, ciemu un pilsētu padomju izpildkomitejas uzskaata, ka internacionālismu tikai ar lozingu, lekciju un pārrunu palīdzību vien nevar ieaudzināt, tas tiek pārbaudīts konkrētos praktiskos darbos. Un viens no ceļiem, kā novērst sastrēgpunktu starpnacionālajās attiecībās, ir sociālās infrastruktūras uzlabošana.

Uz to tiek virzīts vietējo padomju izpildkomiteju darbs. Istenojot tādas vitāli svarīgas programmas kā «Dzīvoklis-2000» un «Dzīvoklis-90», nodrošinot iedzīvotāju vajadzības pēc bērnudārziem, skolām, sporta būvēm, sakaru pakalpojumiem. Tieks gādāt par kultūras attīstību. Rajona izpildkomiteja praktiski atrisinājusi jautājumu par tādu objektu ceļniecību kā attīrišanas iekārtas Preilos (Līvānos plānots tās paplašināt), pirts, slimnica, piebūves pie abām vidusskollām Preilos, veco laužu un vientulē cilvēku pansionāts Aglonā. Paredzēta mākslas skolas atklāšana Līvānos un mūzikas skolas — Aglonā.

Tomēr mēs izpildkomiteju darbinieki un rajona iedzīvotāji, neesam apmierināti ar sasniegto. Infrastruktūras uzlabošanas problēmas ir ļoti akūtas, mēs netaisnāmēs tās noklusēt vai arī to risināšanu uzvelt uz citu pleciem. Taču atklātības apstākļos dotās iespējas brīvi izteikt visu dažās izmanto, lai izvirzītu mūsas prasības, kas nav reālas ne ieceru, ne arī izpildes terminu ziņā. Turklat izpildkomitejei nosauc par birokrātisku aparātu, bet tās darbiniekus — par činavniekiem.

Manuprāt, mums nepieciešama atklātība ne tikai par mūsu problēmām, bet arī par mūsu iespējām tās atrisināt. Sajā sakarībā būtu lietderīgi, izmantojot rajona presi, regulāri informēt iedzīvotājus par rajona budžeta apjomu, par darbu izpildes gaitu un līdzekļu izlietošanu. Mums cilvēki jāinformē arī par ekonomikas un apkārtējās vides aizsargāšanas, pieminekļu saglabāšanas jautājumiem. Jāparāda, kā tos risina vietējās padomes, kādus lēmumus un kā pieņem.

P. VARTMINSKIS,
republikāniskā projektešanas un mājbūves
tresta partijas sekretārs

Biedrs Mihailovs savā runā uzsvēra, ka plēnumā izskatāmais jautājums ir ciešā saistībā ar mūsu ekonomiskajām un sociālajām problēmām. Es piekrītu šim viedoklim.

Līvāni ir rūpniecības pilsēta, uzņēmušu kolektīvi pēc nacionālā sastāva ir līoti daudzveidīgi. Savā laikā, attīstot ražošanu, bija vajadzīgas darbarokas, tāpēc tieka aicināti cilvēki no malas. Taču par sadzīves nokortošanu, par socialo jautājumu risināšanu neviens iestī nedomāja. Un tagad nereti nākas dzirdēt: sabraucate nezin no kurienes, bet mums nepiecieštie dzīvoklu, produktu.

Sīs pretenzijas var saprast. Un tā nav kārtība, kad cilvēki, kuri rajonā ieradušies nesen, sanem labiekārtotus dzīvokļus, bet ilggadējie līvānieši dzīvo komūnālajos dzīvokļos un barakās. Diemžēl sociālos jautājumus risinām gaužām lēni. Un tas ir viens no faktoriem, kāpēc nereti saasinās arī nacionālās attiecības. Tālab nepieciešams energiskāk kerties pie tādu apstākļu radīšanas, kuri nodrošina vienlīdz labas iespējas darbam, atpūtai un kultūras attīstībai visu tautību cilvēkiem. Taču patlaban šīni zinā mūsu vārdi vēl ne vienmēr atbilst mūsu darbiem.

Par divvalodiburu. Sim procesam jābūt konsekventi ievērotam. Taču valodu nedrīkst uzspiest «no augšas». Valodu apguve jāsāk ar gimeni, jāturpina bērnudārzā, skolā, darba kolektīvā. Mazi bērni, spēlējoties kopā un nezinot viens otrs valodu, tomēr labi saprotas. Bet, tiklīdz bērni iet bērnudārzā, viņus sāk daīt krievu un latviešu grupās. Vai šāda saīdalīšana vienmēr ir nepieciešama, vai saīvā zinā tā nav «māksliga»?

Mūsu kolektīvā ir labas sporta tradīcijas. Par godu Uzvaras 40. gadadienai bija organizēts motobrauciens uz citām republikām. Ir cilvēku grupas, kuras mīkalnus. So cilvēku vidū — dažādu tautību pārstāvji. Un, lai kur mēs nebūtu bijuši, mēs vienmēr sevi uzskatījam par Latvijas iedzīvotājiem, centāmies godam pārstāvēt republiku. Tas vairāk saliedē dažādu tautību cilvēkus, nekā dažādi «uzspiesti» masu pasākumi, kam vajadzētu it kā kalpot internacionālajai un patriotiskajai audzināšanai.

J. LAZDA,
rajona izpildkomitejas tautas izglītības
nodaļas vadītājs

Cilvēka vispusīga attīstība sākas kopš bērna gadiem un ir iespējama tikai tad, ja viņu labāko atvēle bēriem. Jautās — vai tā nav? Diemžēl nav. UNESCO mūsu valsti izglītības attīstības zinā ierīce 42. vieta pasaule — starp vāji attīstītām zemēm.

Uzskatu, ka mūsu rajonā ir sliktā skolu materiāla bāze. Netiekam galā ar skolu un bērnudārzu caurajiem jumtiem, trūkst celtniecības materiālu remontiem, nepietiek didaktisko līdzekļu. Nereti gažās, ka fermām atsūtītās krīts ir labāks par rakstīšanai paredzēto skolās. Pilsētu skolās joprojām netiekam valā no nodarbibām otrajā mainā, mācību telpu un sporta zāļu trūkst katrā otrajā rajona skolā. Ja gribam skolu izvest no strupceļa, strauji jāpalieina budžeta izdevumi izglītības vajadzībām.

Sodien mēs atklāti atzītam, ka vispārējo vidējo izglītību katram nav pāsēkam apgūt. Jājauj šiem jauniešiem ātrāk iegūt profesiju. Strādāt jau no 16 gadu vecuma — lai viņi justu atbildību paši par sevi.

Ne mazāk svarīgs jautājums ir skolas humanizēšana jeb cilvēciskošana. — Skolas tuvināšana bērnu patiesajām interešēm. Skolas cilvēciskošana prasa, lai skolēns ar seju būtu pāvērts pret mākslu un literatūru, kas vienlaikus ir spēcīgs audzināšanas līdzeklis. Matemātiku un fiziku (svarīgu un vajadzīgu zinātņu pamatus) cilvēkam var mācīt jebkurā vecumā, arī vidusskolas gados. Pieradināt pie skāstuma, likt iemīlēt un cienīt gleznu, mūziku, grāmatu var tikai agrā bērnībā. Lūk, kāvēc pirmajos sešos skolas gados nepieciešams 2 — 3 stundas nedēļā gan mūzikai, gan tēlotāmākslai. Vienlaikus jābūt plašām iespējām darboties koros, pulcinos, ansambļos.

Tagad — var valodu mācīšanu. Latviešu valodu krievu mācībvalodas skolās pāsniedz 10 pedagoģi, no kuriem 9 ir ar augstāko un vienu ar nepabeigtu augstāko izglītību. Speciālisti — sesi, nespeciālisti — četri. Aglonas vidusskola visi šie nrieķsmēta skolotāji ir speciālisti ar augstāko izglītību, turpretī Riebinos puse skolotāju, kas latviešu valodu māca krievu klasēs, ir nespeciālisti. Silajānu astondiagājā skolā nav neviens latviešu valodas speciālista. Riebinu vidusskola. Preiļu 2. vidusskola un citas skolās dalai skolēnu zināšanu limenis neatbilst programmas prasībām; vairāki skolēni nezina no-

teikto vārdu minimumu, nav apguvuši attiecīgās valodas formas, neprot tās lietot brīvās runas situācijās.

N. IVANSONS,
Līvānu būvmateriālu un konstrukciju
kombināta ķieģelu apdedzinātājs

Mūsu kombinātā strādā 10 tautību cilvēki. Nevienu pārkartošanās problēmu šodien nevar risināt, nejeman vērā nacionālās attiecības. Pārkartošanās no mūsu visiem prasa saliedētu, neatlaicīgu darbu. Mums aiz muguras — kopīgas uzvaras un kopīgi zaudējumi, mums visiem ir viens liktenis, viens ceļš un viens mērķis. Nedrīkstam aizmirst (sevišķi mēs, komunisti), ka nacionālisma un šovinisma viruss sāk vairoties tur, kur nepareizi attiecas pret nacionālās valodas un kultūras attīstību.

Svarīga nozīme ir arī vadītāja attiekīsmi pret padotajiem, sevišķi — ja tie ir dažādu tautību cilvēki. Vadītājam jābūt prasīgam, taču ar takta izjūtu, nealzīmīstot, ka asāks vārds, ja tas izteiks citas tautības cilvēkam, var tikt nepareizi saprasts, var radīt nesaskaņas uz starpnacionālo attiecību pamata.

Cilvēkus saliedē kopīgs darbs un kopīgi pienākumi. Mūsu kombinātā lielākā dala komunistu veic partijas uzdevumus. Tomēr, ja paskatāmies uzmanīgāk, atbilstīgi un nopietni pastāvīgi pienākumi ir tikai 20 procentiem partijas biedru. Pārējiem — partijas uzdevumi ir doti formāli vai arī tie ir nenozīmīgi. Bet dzīve no mūs visiem tagad prasa aktivitāti. Ari idejiski politiskās, internacionālās un patriotiskās audzināšanas jomā.

T. ELSTE,
Preiļu kooperatīvās profesionāli
tehniskās vidusskolas direktore

Preiļu kooperatīvā profesionāli tehniskā skola ir divplūsmu skola, kurā mācās tikai Latvijā dzīvojošie. To, cik svarīgi nākamajam pārdevējam zināt abas valodas, atzīmēja nesei notikušais Latvijas KP CK plēnumā. Izdarījām anketēšanu starp krievu plūsmas pirmā kursa audzēknēm, lai uzzinātu viņu attiekīmi pret latviešu tautu, tās kultūru, lai noskaidrotu viņu latviešu valodas zināšanas. Anketēšana parādīja sekjošo.

44 procenti audzēķnu vecāku saprot un prot runāt latviski, bet audzēķnu vidū — tikai 13 procenti. Atbildot uz jautājumu «Ko tu zini par latviešu kultūru?», audzēknēm varēja nosaukt tikai estrādes mūziku. Uz jautājumu «Vai tev ir draugi latvieši, kādā valodā ar viņiem sarunāties?» atbilde simtprocentīgi bija šāda: «Ir, runāju krieviski». Jebkura no iztājātajām izrādījām vēlēšanos apgūt latviešu sarunvalodu, atzīna, ka to nepieciešams zināt, bet norādīja uz grūtibām tās apgūšanu. Citešu:

Latviešu valodu nepieciešams zināt, taču tā jāsāk mācīties bērnudārzā, bet vēc tam skolā. Taču notiek tā — līdz 8. klasei nezini latviski nevienu vārdu, bet atzīme ir pieci!»

«Sogad pirmo reizi sāku runāt latviski. Grūtības sagādā vārdu izvēle. Astongādīgā skolā mēs vārdu tākai ierakstījām vārdnicās, bet nemācījāmies.»

«Mūsu skolā vispār nebija šīs latviešu valodas. Atnāc, pasēdi, un viss!»

Lūk, pie kā novēdušas nepareizi sastādītās mācību programmas, kas krievu plūsmu latviešu valodas apguvei paredzējis reizes mazāku stundu skaitu nekā krievu valodas apgūšanai latviešu plūsmu. Tāpēc nākamais citāts liek aizdomāties ne tikai mūsu skolas pedagoģiem, bet arī plēnuma dalībniekiem:

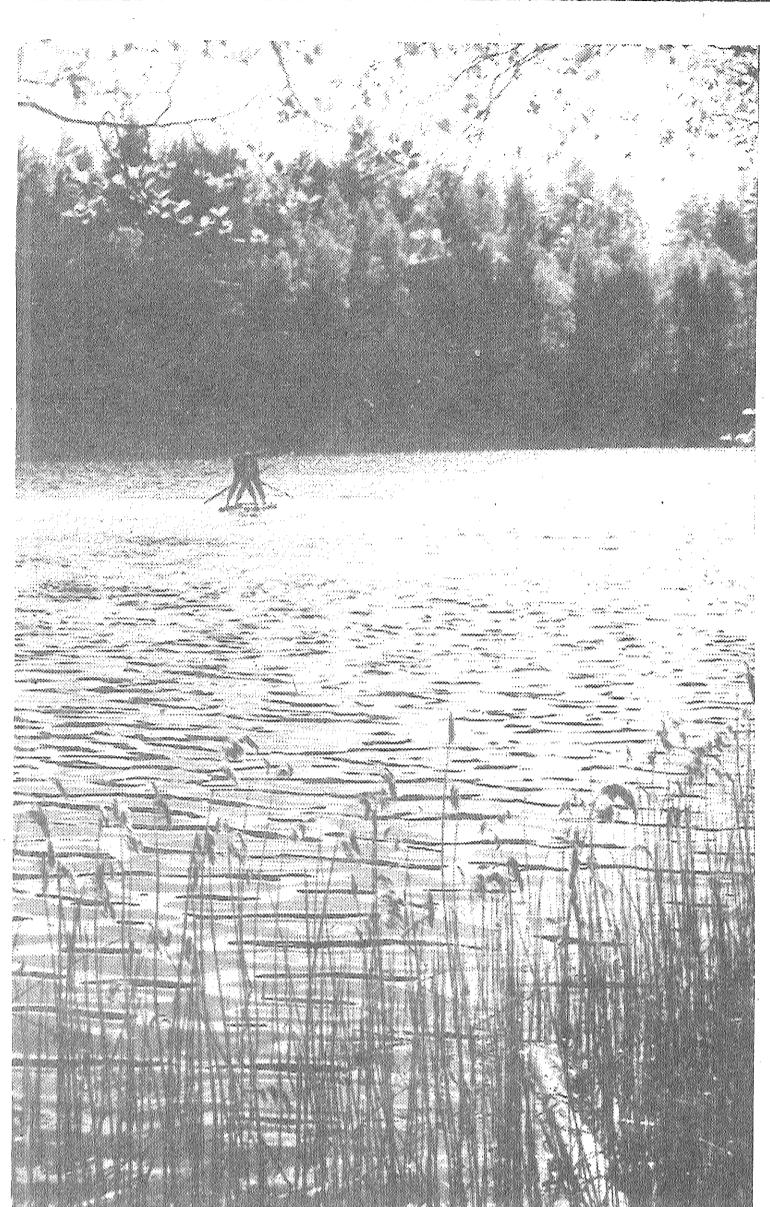
«Es latviešu valodu mācos bez jebkādas patīkšanas. Man liekas, ka tā nav iāzīna, jo krievu valodu zina visi. Kāpēc krieviem jāpiemērojas latviešiem? Lai viņi to dara, bet ne mēs.»

Likumsakarīgi, ka minētais citāts izvirza jautājumu: «Kas tad māca?» No visa pedagoģiskā un tehniskā personāla skolā 38 procenti ir latvieši, bet, ja nem tikai pedagoģus un rāzošās meistarus, tad latvieši ir 50 procenti. Otra puse — krievu tautības pārstāvji, kas atbraukuši no Ceļabinskas, Leņingradas, Burjatijas, Ukrainas, Baltkrievijas un 2 — 15 gadu ilgas dzīvošanas un strādāšanas laikā nav apguvuši nevienu latviešu valodas vārdu. Sie cilvēki nezina ne mūsu novada vēsturi, ne kultūru, geogrāfiju, dabu, ieradumus. Vai viņi spēj iekļauties mūsu rajona un republikas dzīvē, valrot mūsu tautas tradīcijas, mūsu novada kultūru, mācīt bērnus būt par savas zemes saimniekiem? Domāju, ka tā nav vienīgi mūsu kolektīva sāpe.

Tāpēc vēlreiz piesaistīšu uzmanību atbildēm anketās. Lūk, ko raksta latviešu plūsmas trešā kursa audzītājiem. Tāvēc rajonā nepieciešams aktivizēt sabiedriskās domas izpēti, uzziņāt, ko dažādu tautību cilvēki paši domā par starpnacionālās saskarsmes problēmām rajonā. Vārdu sakot, mums nepieciešami sociologiski pētījumi.

Partijas rajona komiteja pirms gadiem sentīniem jau tika mērināts tos veikt, bija sākts darbs socioloģu grupu izveidei, nētūmu metodikas izstrādāšanai. Toreiz šis darbs palika pusē. Vajadzētu to atjaunot. Sodien mēs nedrīkstam strādat, kā saka, uz labu laimi. Ideoloģiskajā darbā jo sevišķi.

Protams, naivi būtu domāt, ka ar internacionālo audzināšanu saistītos jautājumus var atrisināt tikai valodas līmeni. Un tomēr — vai tad mums nesāp, ka 18 gadus veļa jauniete alkst pēc savas taujas valodas, grib dzirdēt to un tajā sazināties?

J. LIVMANA-TRUBINA foto

Uz skanīgu līgošanu

Atminu tīnēm un pūra lādēm vāki līdz galam vajā. Sen aizmirstās un piemirstās vasaras saulgriežu tradīcijas atkal godā celtas. Vecie laudis stāsta, bet jaunie klausās. Līgo! Līgo!

Ari šodien noderīgas daudzas vecas leražas un ticējumi. Kaut vai tas, ka zāļu tējas līdz Zāļu dienai (23. jūnijam) jāievāc. Vai arī tas, ka kritiski sava un kaimiņu darbs jānovērtē.

Rajonā līgošanu pirmie sāks prelieši. Jau pulksten devījos vakarā. Ar dziesmotu gājienu uz parku. Sei būs teatralizēts muzikāls u兹vedums. Līgodziesmu un danču nepratējiem palīdzēs mūsu pašdarbinieki. Neizpaliks arī apdziedāšanās. Līgo!

Stundu vēlāk Līgosvētki ienāks Līvānos. Jāņu tēvs un Jāņu māte

ciemiņus gaidis salā. Kultūras nama koris, dramatiskais kolektīvs un stikla fabrikas deejotāji gādās par svētku noskaņu. Spēlēs arī instrumentālais ansamblis. Līgo! Līgo!

Pulksten vienpadsmitos līgojāgiem iegavīlēsies Jersikas un Turku puses piiskalnos, Jezufinovas, Sutru un Gelenovas parkos. Līgodziesmas ieskanēs pie dzīnavām Aizkalsē un atbalssies Pelēku karjerā. Visu gadagāju mu dziedātāji un deejotāji liksmes Rožupes centrā un Aglonā, Silajānos un Stabulniekos. Izlocti kājas un ielocit balsis varēs visā mūsu rajonā. Līgo! Līgo!

V. RĀDIS

Ko darīt šovasar?

Jūs esat ieradies atpūsties, piemēram, pēc mācībām profesionālā tehniskajā skolā? Vai arī jaušat, ka dīkā pavadīsiet šīs vasaras mēnešus — līdz 1. septembrim, kad turpināsiet mācības vidusskolā. Varbūt esat nolemis līdz dienestam Padomju Armijā neko īpašu neuzsākt? Jūs apzināties, ka šai laikā iepriekšējās izdarīt kaut ko vērtīgu, tikai nezināt, ko ištī.

Kāpēc neizmantot iespēju, ko piedāvā Preiļu rajona agrorūpniecības apvienības mācību un kursu kombināts? Proti, isā laikā varat apgūt tautas saimniecība tik deficīto mūrnīķa profesiju un šovasar vēl arī pastrādāt. Teorētiskās mācības aizņems vienu trešdaļu programmas, di-

vas trešdaļas laika pavadīsiet rajona saimniecību un uzņēmumu būvobjektos.

Celtniecības darbu apjoms nemitīgi pieaug, taču mūrnieku (arī dažu citu celtniecības pamatprofesijs pratēju) objektos pietrūkst. Jūsu rokas (šis aicinājums galvenokārt attiecas uz puišiem) loti nepieciešamas. Nēaizmirstiet, ka vīrietim lieka amata prasmes netraucēs. Tāpat kā pasa noplīnīta nauda.

Ja izlemset — zvaniet pa tālruni 21450! Vai arī atnāciet uz mācību un kursu kombinātu Preiļos, Orlova ielā 14.

S. JOKSTE

Redaktors P. PIZELIS

CIENĪJAMIE LAIKRAKSTA LĀSHAJI

Vai jus jau esat pasūtījuši rajona laikrakstu «Lenina Karogs» otrajam pusgadam? Atgadīnām, ka parakstīties uz mūsu avīzi jus vēl varat līdz 24. jūnijam. Nenokavējiet! Parakstīšanos pieņem visās sakaru nodalās, kā arī sabiedriskie preses izplatītāji.

LENINA KAROGS

Laikraksts ienāk oficiālās, ceturtdienas un sestdienas latviešu un krievu valodā.

«Lenina Karogs» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

Sludinājumi * Līdzjūtības

REZEKNES PEDAGOĢIKA SKOLA

uzņem audzēknus 1988. — 1989. mācību gadam pirmsskolas audzināšanas speciālitātē.

Apmācības notiek krievu un latviešu valodā.

Apmācības ilgums: klātene ar 8 klašu izglītību — 3 gadi 10 mēneši, ar vidusskolas izglītību — 1 gads 10 mēneši.

Audzēknus, kuri beiguši skolu uz «4» un «5», uzņem bez iestājeksāmeniem.

Ar 8 klašu izglītību audzēknī kārto iestājeksāmenus: dzīmtajā valodā (diktāts), matemātikā (vārdos).

Ar vidusskolas izglītību audzēknī kārto iestājeksāmenus

JAUNAGLONAS

• 58. PROFESIONĀLI
TEHNISKA VIDUSSKOLA
1988. — 1989. mācību gadā uzņem audzēknus apmācīšanai šādās specialitātēs:

plaša profila traktoriņš mašinists, C kategorijas autovadītājs (spēj veikt arī remontatslēdznieka pienākumus), mācību ilgums 3 gadi;

pavārs, mācību ilgums 3 gadi;

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads).

Mācības latviešu un krievu valodā. Mācību laikā audzēknus apgādā valsts. Sekmīgiem audzēkniem maksā stipendiju — 10 rubļus mēnesi. Mehānizētās slaukšanas operatoriem stipendiju maksā lauku saimniecības, un tā ir līdz 100 rubļu mēnesi.

Skolas adrese: Preiļu rajons, Jaunaglona, 58. profesionāli tehniskā vidusskola. Tālrunis: 65721 un 65743.

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;

mehanizētās slaukšanas operators, mācību ilgums 1 gads;

maizes cepējs, mīklas sagatavotājs, mīklas sadales mašinists (mācību ilgums 3 gadi);

autoremontatslēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs (mācību ilgums 1 gads);

lauku celtniecības meistars, mācību ilgums 2 gadi;

traktoriņš mašinists (uzņem no 16,5 gadu vecuma), mācību ilgums 1 gads;